

Aktualna sytuacja w rokowaniach nowego ZUZP JSW S.A.

Toczące się od wielu lat rokowania nad nowym jednolitym Zakładowym Układem Zbiorowym Pracy dla Pracowników Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. za sprawą upublicznienia jednego z kolejnych projektów układu, który miał służyć w negocjacjach jako punkt odniesienia do dalszych rozmów stały się przyczyną wielu plotek i nieporozumień wśród załogi Spółki. Jak zwykle walnie przyczynił się do tego związek zawodowy jedność, którego przedstawiciele rozpowszechniali nieprawdziwe informacje, że projekt ten będzie przyjęty i podpisany bez zmian przez reprezentatywne organizacje związkowe. Do tego faktu odniósł się między innymi Przewodniczący Federacji ZZG, który powiedział, że niedopuszczalne jest, aby na etapie prowadzonych rokowań upubliczniane były sprawy nieustalone, zarzut kierowany jest do organizacji związkowych, które w mediach społecznościowych rozpowszechniają informacje na temat formy i treści prowadzonych rokowań, które powinny być prowadzone w dobrej wierze, zgodnie z Kodeksem Pracy. Natomiast Przewodniczący ZOK NSZZ „Solidarność” zasygnalizował niektórym organizacjom związkowym, że jeżeli decydują się na rozpowszechnianie informacji dotyczących rokowań, powinny to robić rzetelnie, a nie wprowadzać załogę w błąd, przykładem jest pokazywanie płacy zasadniczej jako jedyne elementu wynagrodzenia w projekcie Układu. Powiedział, że rokowania nad ZUZP w dzisiejszej ciężkiej sytuacji finansowej Spółki będą trudnym zadaniem dla związków zawodowych, dlatego nie należy wzbudzać dodatkowych niepokojów wśród załogi. Poinformował także, że wpłynęło pismo, przekazane przez Zarząd JSW SA, do ZOK NSZZ „Solidarność” JSW, Federacji ZZG JSW SA, ZZ Kadra Pracowników JSW SA i ZOK ZZ „Kontra” podpisane przez organizacje zakładowe ZZ „jedność” o stwierdzenie reprezentatywności przez te organizacje zgodnie z KP, ww. organizacje związkowe wystąpiły z wnioskiem do sądu o stwierdzenie reprezentatywności. Na czas od złożenia wniosku do momentu wydania przez sąd orzeczenia w sprawie reprezentatywności stwierdził, iż procedura rokowań nad ZUZP powinna zostać zawieszona oraz że organizacje, które wystąpiły do sądu o stwierdzenie reprezentatywności wnioskuje o zawieszenie rokowań do czasu orzeczenia przez sąd ich reprezentatywności w zakresie rokowań nad ZUZP w JSW SA. (wypowiedzi zamieszczone w projekcie protokołu z ostatnich rokowań).

Pomimo faktu, że Zarząd JSW nie kwestionował reprezentatywności wyżej wymienionych organizacji związkowych z uwagi jednak na niesprzyjającą atmosferę rokowań oraz wnioski organizacji związkowych o wstrzymanie rokowań uznano za zasadne, aby zawiesić rokowania.

W tym miejscu warto przytoczyć parę faktów, które częściowo wyjaśniają zaistniałą sytuację.

Po pierwsze układ zbiorowy pracy muszą podpisać wszystkie uczestniczące w rokowaniach reprezentatywne organizacje związkowe lub co najmniej jedna reprezentatywna organizacja związkowa, jeżeli pozostałe nie przystąpiły do rokowań. Z przepisów tych

wynika, że jeżeli wystosowano do związków zawodowych zaproszenie do rokowań, to pod groźbą pominięcia ich stanowiska muszą one w dobrej wierze przystąpić do rozmów, co nie oznacza automatycznej zgody na wszystko, co zaproponuje strona pracodawcy. Związek zawodowy jedność nie posiada reprezentatywności, bo jest małą i w świetle prawa niewiele znaczącą organizacją, dlatego też wykorzystuje wszelkie kruczki prawne, aby tylko się zamęć, gdyż wspólne zdanie reprezentatywnych organizacji związkowych i zarządu w temacie nowego układu zbiorowego pracy może doprowadzić do jego podpisania i jedność wtedy nie będzie miała nic do powiedzenia. Problemem jest jednak przyjęcie takich zapisów, które mogłyby być podpisane przez reprezentatywne organizacje związkowe, bo układ zbiorowy pracy podpisuje się nie tylko na czas kryzysu, ale też na normalne czasy, więcej, przede wszystkim na normalne czasy, a na czas kryzysu zgodnie z kodeksem pracy można za zgodą stron zawiesić niektóre jego postanowienia. Dopóki pracodawca tego nie zrozumie, nowy układ zbiorowy w kształcie przedstawionym przez Zarząd JSW nie zostanie podpisany. Jest to oczywista prawda i żadne kłamstwa jedności tego nie zmieniają.

Po drugie, aby rozwiązać ewentualne rozbieżności stron w uznaniu reprezentatywności związku zawodowego w kodeksie pracy przewidziano możliwość odwołania się do Sądu Pracy w tym temacie, z czego jedna z organizacji związkowych skorzystała. Należy podkreślić, że np. Zakładowa Organizacja Koordynacyjna NSZZ „Solidarność” JSW S.A. jest jedyną organizacją związku zawodowego „Solidarność” posiadającą status zakładowej organizacji związkowej zgodnie z ustawą o związkach zawodowych oraz statutem związku. Jest także organizacją, do której należy ponad 10 % pracowników Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. zrzeszając zgodnie ze statutem związku i uchwałami władz statutowych przynależnych do ZOK członków organizacji związkowych „Solidarność” z poszczególnych kopalń, spełnia więc kryteria reprezentatywności w świetle obowiązującego prawa. Trzy pozostałe organizacje według pracodawcy także spełniają kryterium reprezentatywności, czego nie negował nawet zawzięty wróg związków zawodowych Jarosław Zagórowski i sztab jego prawników.

Po trzecie, aby uniemożliwić jednostronne wprowadzenie przez pracodawcę własnego regulaminu wynagradzania w Spółce co najmniej jedna reprezentatywna organizacja związkowa musiała w dobrej wierze przystąpić do rokowań nowego układu zbiorowego pracy, ponieważ zaproszenie do rokowań zostało wystosowane. Podkreślić należy, że rokowania w temacie nowego jednolitego układu zbiorowego pracy toczą się z małymi przerwami od 2010 roku i jak dotąd końca negocjacji nie widać, dlatego do postępu prac i ich wyników należy podchodzić z dużą dozą spokoju i cierpliwości.

Po czwarte pracodawca był zmuszony przedstawić swój projekt układu, bo taka była wola stron rokowań. Przypomnieć trzeba także postanowienia PIP, które nakładają na pracodawcę obowiązek dążenia do wprowadzenia w Jastrzębskiej Spółce Węglowej S.A. jednolitych warunków wynagradzania pracowników. Osobnym problemem jest fakt, czy w dobie kryzysu uda się takie zasady wypracować i wprowadzić w życie.

Po piąte ze względu na kryzys na rynku węgla i wielkie kłopoty finansowe Jastrzębskiej Spółce Węglowej jest ona bacznie obserwowana przez właścicieli i wierzycieli - banki i inne instytucje finansowe, w których Spółka jest zadłużona. Projekt układu zbiorowego pracy zakładający ograniczenie kosztów stałych przedsiębiorstwa został niejako wymuszony na pracodawcy bardzo trudną sytuacją finansową JSW S.A.. Jednakże po raz kolejny należy podkreślić, że reprezentatywne organizacje związkowe nie zgodzą się na dalsze ograniczanie płac w JSW S.A., co nie wyklucza wprowadzenia nowych jednolitych zasad wynagradzania w Spółce, do czego zobowiązuje nas obowiązujące prawo pracy.